

Jaarverslag Stichting Amazon Fund

2013

Inhoud

1	Voorwoord	3
2	Wat doet Amazon Fund: visie, missie en doelstelling	3
3	De organisatie	4
4	Communicatie	5
5	Fondsenwerving	5
6	Natuur- en milieueducatieproject Rurrenabaque, Boliviaanse Amazone	5
7	Drinkwaterproject Rio Quiquibey - Boliviaanse Amazone	7
8	Financieel verslag	8
9	Contactgegevens	9

1 Voorwoord

Het Amazoneregenwoud is het grootste tropisch regenwoudgebied op aarde met 400.000 verschillende plantensoorten, 2.000 vogelsoorten en zoogdieren. Het Amazone rivierstelsel bevat 20 procent van al het zoetwater in de wereld. Maar het gebied wordt ernstig bedreigd. Meer dan één vijfde van het Amazone regenwoud is reeds vernietigd en nog veel grotere delen staan onder druk. Na een aantal jaren van afnemende ontbossing nam tussen juli 2012 en juli 2013 de ontbossing in het Amazone gebied weer toe met 25% in vergelijking tot eerdere jaren. Ontbossing leidt tot verlies van biodiversiteit en klimaatverandering wereldwijd. Bovendien staan de cultuur en leefgebieden van de inheemse bevolking onder grote druk.

Amazon Fund is een stichting die via een bottom-up benadering kleinschalige projecten van lokale organisaties in het Amazonegebied ondersteunt die direct bijdragen aan het tegengaan van ontbossing en die werken aan duurzaam betere levensomstandigheden van de inheemse bevolking. Het is een Nederlands privé initiatief ontstaan in 2008 uit bezorgdheid over het verloren gaan van natuur en milieu in het gebied en de impact die dat heeft op ons allen. De stichting concentreert zich op het faciliteren van activiteiten in het Boliviaanse Amazonegebied.

Een belangrijke activiteit in 2013 was de start van een natuur- en milieuonderwijs project in het gebied van Rurrenabaque, uitgevoerd door twee lokale partnerorganisaties. Het betreft een innoverend project van praktisch werken en leren in de natuur. Basisschoolkinderen legden schooltuinen aan en middelbare scholieren trokken met inheemse natuurgidsen het tropisch regenwoud in om te leren van de functies van het tropisch regenwoud en om nuttige planten te leren kennen.

Dit jaarverslag legt verantwoording af van de activiteiten van Amazon Fund in 2013. Het Bestuur van de Stichting wil graag iedereen die betrokken is bij het werk van de stichting danken voor de steun en inspanningen in het afgelopen jaar.

Fred Opdam,

Voorzitter Amazon Fund

2 Wat doet Amazon Fund: visie, missie en doelstelling

De visie van Amazon Fund is dat de Amazone ecosystemen hun unieke natuurwaarden en functies behouden voor huidige en toekomstige generaties. De missie van het fonds is direct bij te dragen aan de bescherming van de Amazone regenwouden, wetlands en savannen, de biodiversiteit van het gebied en de levensomstandigheden en culturele identiteit van de inheemse bevolking.

Om dit te bereiken ondersteunt de stichting lokaal geïdentificeerde duurzame projecten die bijdragen aan de visie en missie. De activiteiten betreffen kleinschalige projecten gerelateerd aan verschillende aspecten van bos en natuurbescherming, het behoud van bedreigde en kwetsbare ecosystemen en het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Het fonds ondersteunt ook de aanleg van kleinschalige basisvoorzieningen en projecten die bijdragen aan het behoud van de levensomstandigheden van de inheemse bevolking. Via het ondersteunen van deze activiteiten streeft de stichting bovendien naar een grotere bewustwording en het ontwikkelen van een duurzaam beleid.

De stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en is als zodanig erkend.

3 De organisatie in 2013

Amazon Fund is een stichting bestaande uitsluitend uit vrijwilligers. De stichting wordt aangestuurd door een bestuur. De stichting streeft naar een klein en betrokken bestuur, bekend met de Amazone problematiek, dat op slagvaardige wijze zorg draagt voor de bestuurlijke taken en de coördinatie van operationele portefeuilletaken van de stichting. Het bestuur wordt in zijn taken geassisteerd door adviseurs en vrijwilligers.

Sinds mei 2012 bestaat het bestuur van Amazon Fund uit:

- Fred Opdam, Voorzitter
- Prof. Dr. René Boot, Vicevoorzitter
- Birgitte Keijzer, MSc, Penningmeester

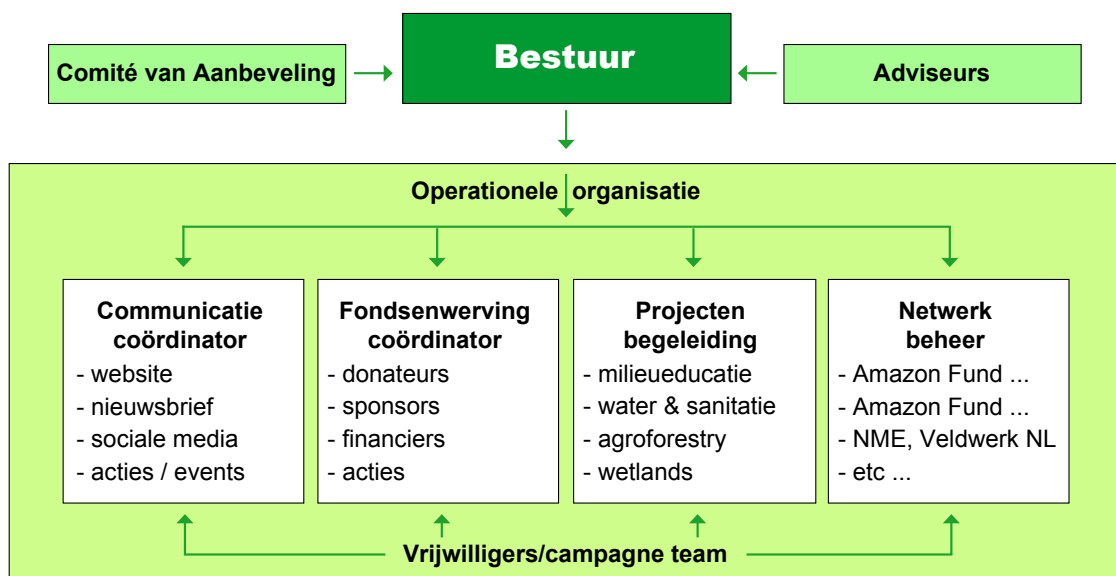
Het bestuur werd in 2013 bijgestaan door twee permanente adviseurs:

- Drs. Elisabeth Rijpkema (fondsenwerving)
- Ir. Bert van Barneveld (project ontwikkeling en organisatie)

Het bestuur en adviseurs kwamen in 2013 viermaal bijeen.

Behalve de permanente adviseurs werkte Amazon Fund in 2013 met een vijftal vrijwilligers in binnen en buitenland. In Bolivia ondersteunden gedurende twee maanden Ir. Annelies Andringa-Davis en Ir. Dolf Andringa het natuur- en milieuonderwijs project van de middelbare scholen. Ir. Arnold Brouwer adviseerde het schooltuinen programma van de basisscholen. In Rurrenabaque assisteerde Daniel Manzaneda als lokale coördinator de uitvoering van het project.

De professionalisering van de stichting werd in 2013 verder voortgezet. Hiertoe behoorden de definitieve vaststelling en het inwerkstellen van het huishoudelijk reglement, de aanpassing van de statuten van de stichting, het opstellen van een beleidsplan en de ontwikkeling van een plan van fondsenwerving en communicatie voor de periode tot 2015.

4 De communicatie in 2013

Belangrijke instrumenten voor communicatie en publiciteit voor Amazon Fund zijn de website www.amazonfund.eu, het blog: amazonfund.eu/blog en de Facebook pagina. Er bestaan Engelse en Nederlandse versies van de website en blog, aan de Spaanse versie wordt nog gewerkt. In 2013 werd de website gemiddeld door zo'n 400 unieke personen per maand bezocht.

In 2013 werden 3 nieuwsbrief opgesteld en verspreid onder 1000 geïnteresseerden. Regelmatig ontving Amazon Fund positieve reacties en meldden zich vrijwilligers aan die in Nederland en in beperkte mate ook in het Amazonegebied kunnen worden ingezet.

5 Fondsenwerving in 2013

In 2012 werden voldoende fondsen geworven om met de start van het eerste jaarvan het natuur- en milieuonderwijs project te kunnen starten. De fondsenwerving werd in 2013 voortgezet onder instellingen en fondsen die gelden beschikbaar stellen voor de uitvoering van projecten. In 2013 werden in totaal 7 fondsen en instellingen benaderd.

Voor de ontwikkeling van enkele thema's voor het natuur- en milieu onderwijs werd een extra bijdrage van € 3.000 ontvangen van Impulsis. Van individuele donateurs is in 2013 een bedrag van € 723 ontvangen.

Ondanks de voortdurende inspanningen bleef het resultaat van de fondsenwerving in 2013 ver achter bij de verwachtingen en het resultaat van 2013. Daardoor kon bijvoorbeeld de uitvoering van het voor 2013 geplande Quiquibey drinkwaterproject geen doorgang vinden. De moeilijke economische situatie in ons land en het feit dat de Amazone problematiek voor velen toch een ver-van-mijn-bed thema blijkt te zijn, heeft daaraan zeker bijgedragen.

6 Natuur en Milieu Onderwijs Project Rurrenabaque in de Boliviaanse Amazone

Het project

Het natuur- en milieueducatie project is het resultaat van een initiatief uit 2008 dat heeft geleid tot de oprichting van de stichting Amazon Fund. Doel van het project is bij te dragen aan het verbeteren van milieubewustzijn en het omgaan met natuur en milieu onder schoolkinderen in het gebied van Rurrenabaque in het Boliviaanse

Amazonegebied. Dit gebied is voor zijn economie afhankelijk van ecotoerisme en natuurlijke hulpbronnen. Onderliggende gedachte is dat goed omgaan met natuur en milieu iets is dat je niet vroeg genoeg kunt leren en dat de schooljeugd van nu de bestuurders van morgen zullen zijn.

Het project gaat om het leren met en in de natuur zelf, via schooltuinen op de basisscholen en praktisch natuuronderwijs en veldwerk in the tropisch regenwoud voor middelbare scholen. Praktisch natuuronderwijs is nog weinig bekend in het Amazonegebied en het project is daarom een gefaseerd proefproject van maximaal twee schooljaren. De ondersteuning van Amazon Fund bestaat uit het financieren van het maken van praktisch lesmateriaal, technische assistentie en training van onderwijzend personeel en inheemse gidsen. Er is een ondersteuning voorzien van € 27.500.

Actieve fondsenwerving voor het project startte in 2012 en aan het einde van dat jaar waren voldoende fondsen samengebracht om in het schooljaar 2013 met het project te kunnen beginnen. Het schooljaar in het Amazonegebied loopt van april tot december. San Miguel is de lokale inheemse Tacana partnerorganisatie belast met het programma voor de middelbare scholen. Alerta Verde uit Cochabamba is de partnerorganisatie voor de lagere school component.

Resultaten schooljaar 2013:

In 2013 hebben vier basisscholen schooltuinen aangelegd, is les- en instructiemateriaal ontwikkeld en hebben leraren, leerlingen en ouders deelgenomen aan workshops over organische schooltuinen, zonder gebruik van kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen. In totaal werkten 313 schoolkinderen in de leeftijdsgroepen 8-12 jaar uit 14 schoolklassen aan de aanleg en onderhoud van schooltuinen. Basisschoolleraren namen deel aan trainingworkshops, terwijl ouders deelnamen aan de voor hen georganiseerde workshops en bezoeken aan de tuinen.

Leerlingen van vier middelbare scholen deden veldwerk in het regenwoud; er werd educatiemateriaal ontwikkeld en leraren en inheemse gidsen werden getraind. Vanwege logistieke en opstart problemen kon het programma voor de middelbare scholen pas in de tweede helft van het schooljaar 2013 goed op gang komen. Aan het veldwerk in het tropisch regenwoud namen 3 groepen leerlingen (in totaal 63 studenten van 5e klassen van 4 middelbare scholen) met leraren en ouders deel aan het veldwerk.

De resultaten waren boven verwachting. Gedurende het eerste jaar heeft het project een basis gelegd voor beter en praktisch onderwijs gericht op kennis van de natuur en natuurbescherming. Basisschool leerlingen leerden hoe groenten, fruit en kruiden kunnen worden geteeld met zelf gemaakt organische compost van groenten en tuinafval en natuurlijke bestrijdingsmiddelen gemaakt van knoflook en zeep. De geteelde groenten werden gebruikt in schoolmaaltijden en vonden gretig aftrek bij ouders en op de lokale markt, direct bijdragend aan een beter dieet en het genereren van schoolinkomen. Verschillende ouders begonnen met hun kinderen spontaan met de aanleg van groentetuinen op hun eigen erven.

Het veldpracticum voor middelbare schoolleerlingen bestond uit een volledige dag veldwerk in het regenwoud voor groepen van 20 leerlingen van de 5e klas van middelbare scholen. De leerlingen werden eerst bijgepraat over de ecologie van tropische bossen en de noodzaak deze bossen te beschermen. In het bos begeleidden inheemse Tacana natuurgidsen de leerlingen op een algemene natuur excursie door het regenwoud gevolgd door het werken aan een specifiek onderwerp. Dit jaar werd gewerkt aan het herkennen van medische planten en hun werking.

Op basis van de ervaringen is voor alle basisscholen in het gebied een handleiding geschreven over de aanleg van schooltuinen en lesmateriaal voor onderwijzend personeel. Voor de middelbare scholen is een handleiding geschreven voor het veldpracticum ten behoeve van leraren en inheemse natuurgidsen. Voor de gidsen is een trainingsmodule ontwikkeld over de specifieke kanten van het lesgeven in het regenwoud en over hoe zij hun kennis het beste aan leerlingen kunnen overdragen.

De goede resultaten in 2013 zijn voor een belangrijk deel te danken aan de inzet van de Boliviaanse stichting Alerta Verde en de twee Nederlandse biologen gespecialiseerd in praktisch natuuronderwijs in het veld: Ir. Annelies en Dolf Andringa, die als vrijwilligers gedurende twee maanden het programma hebben begeleid.

Voortzetting in 2014:

2013 was een pilot jaar. Alhoewel nog zoekende naar een definitieve vorm, werd het schooltuinen en veldwerkprogramma positief ontvangen en de speciaal ontwikkelde lesmethoden, de aanleg van schooltuinen en het veldwerk in het Amazonebos blijken goed aan te slaan. Het innovatieve karakter van het programma wordt algemeen erkend. Het succes van het eerste schooljaar heeft geresulteerd in een verzoek het programma in 2014 voort te zetten. Natuurbehoud en ecotoerisme zijn bovendien belangrijke economische sectoren in de Gemeente Rurrenabaque en dit is reden voor de gemeente in 2014 te willen bijdragen aan de kosten van het programma. Een stimulerend aspect is bovendien dat in een nieuwe onderwijswet toegepast onderwijs met productieve activiteiten wordt gestimuleerd.

Op basis van de resultaten van 2013 heeft het bestuur van Amazon Fund besloten het project ook in 2014 te ondersteunen, met accent op consolidatie en overdracht. In beperkte mate zal het programma worden uitgebreid op het gebied van afval verwerking en hergebruik. Het definitieve programma voor 2014 hangt af van de beschikbare fondsen en de fondsenwerving zal in het komende jaar worden geïntensiveerd en worden gericht op meer specifieke doelgroepen. Amazon Fund prijst zich gelukkig dat ook in 2014 het project kan rekenen op de inzet van Alerta Verde en Annelies en Dolf Andringa.

Voor meer informatie over het natuur- en milieuonderwijs project met foto's van de 2013 activiteiten wordt verwezen naar de volgende link: http://www.amazonfund.eu/milieubewustwording_bolivia.html.

7 Drinkwaterproject Rio Quiquibey - Boliviaanse Amazone

In 2009-2010 ondersteunde Amazon Fund de aanleg van een drinkwater systeem voor de inheemse Tsiname en Mosestén gemeenschap van San Luis Grande langs de Quiquibey rivier in het Pilon Lajas National Park. Na afronding van dit project diende de inheemse raad van het gebied (CRTM) een nieuwe aanvraag in voor ondersteuning van de aanleg van drinkwater systemen in ook andere gemeenschappen langs de Quiquibey rivier.

Een indicatief projectvoorstel werd opgesteld met CRTM als de beoogde partnerorganisatie. Het bestuur heeft begin 2013 aangegeven in principe positief te staan tegenover de aanvraag en er is een intentieverklaring opgesteld het project te ondersteunen. Als eerste stap zal de partnerorganisatie een technisch en financieel-economische haalbaarheid en ontwerp uitvoeren. De stichting heeft zich bereid verklaard de studie te ondersteunen met kennis uit haar netwerk van deskundigen en met deelfinanciering, mits daarvoor fondsen kunnen worden geworven. Door de magere resultaten van de fondsenwerving is het echter in 2013 niet gelukt voldoende fondsen te werven het project in dat jaar te kunnen beginnen.

8 Financieel jaarverslag 2013

In de onderstaande tabel is de balans van de Stichting weergegeven per 31 december 2013.

	31-12-2013	31-12-2012		31-12-2013	31-12-2012
	€	€		€	€
Actief			Passief		
Vlottende activa			Stichtingsvermogen	9.570	14.081
Nog te ontvangen subsidie			Kortlopende schulden		
Liquide middelen	9.970	14.081			
	<u>9.970</u>	<u>14.081</u>		<u>9.570</u>	<u>14.081</u>
Staat van baten en lasten over 2013					
		2013			
		€			
Baten					
Donaties	9.970				
Som der baten	<u>9.970</u>	9.970			
Lasten					
Overige kosten	14.481				
Som der lasten	<u>14.481</u>	14.481			
Saldo van baten en lasten		<u>-4.511</u>			

Saldo 1 januari 2013	€ 14.081
Inkomsten	€
Vaste donateuren	312
Eenmalige donaties	146
Donaties bedrijven	0
Subsidies en donaties onderwijsproject	18.240
Subsidies en donaties waterproject	25
Subsidies en donaties agroforestry project	0
Totaal	8.723
Uitgaven	€
Kantoor en organisatiekosten	441
PR en Communicatie	334
Losse activiteiten	0
Educatieproject	12.433
Waterproject	0
Agroforestry project	0
Totaal	14.481
Saldo 31 december 2013	€ 9.569

9 Contactgegevens

Stichting Amazon Fund

Visserweert 54 T 046 4263640
 6116 AM Roosteren E info@amazonfund.eu
 Nederland I www.amazonfund.eu

Rekeningnummer: 197654908
 IBAN Number: NL05 TRIO 0197 6549 08
 BIC Code: TRIONL2U

KvK 14103019
 BTW Nummer 8195.36.775.B.01

Stichting Amazon Fund heeft een ANBI status

